

**Frumarová, Kateřina, Tomáš Grygar,
Zdeněk Koudelka, Lukáš Potěšil, Olga Pouperová,
Radovan Suchánek a Martin Škurek:
Správní soudnictví
[Správne súdnictvo].
Praha: Leges, 2022. 671 s.
ISBN 978-80-7502-611-8**

**Frumarová, Kateřina, Tomáš Grygar,
Zdeněk Koudelka, Lukáš Potěšil, Olga Pouperová,
Radovan Suchánek and Martin Škurek:
Administrative Justice.
Praha: Leges, 2022. 671 p.
ISBN 978-80-7502-611-8**

Tomáš Čičmanec

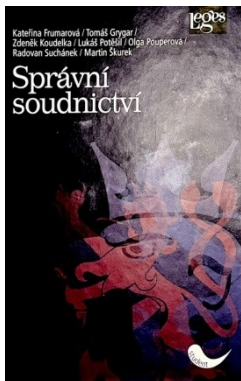
Abstract: *Reviewing the scientific monograph Frumarová, Kateřina, Tomáš Grygar, Zdeněk Koudelka, Lukáš Potěšil, Olga Pouperová, Radovan Suchánek and Martin Škurek: Administrative Justice.*

Key Words: *Review; Scientific Monograph; Administrative Justice; the Czech Republic.*

Abstrakt: *Recenzia vedeckej monografie Frumarová, Kateřina, Tomáš Grygar, Zdeněk Koudelka, Lukáš Potěšil, Olga Pouperová, Radovan Suchánek a Martin Škurek: Správní soudnictví [Správne súdnictvo].*

Klíčové slová: *Recenzia; vedecká monografia; správne súdnictvo; Česká republika.*

V priebehu roka 2022 vydali členovia autorského kolektívu pod vedením doc. JUDr. Kateřiny Frumarovej, Ph.D., a JUDr. Tomáša Grygara z Katedry správneho práva a správnej vedy Právnickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci monografiu venovanú problematike správneho súdnictva. Na vytvorení predmetného diela spolupracovali taktiež doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D. (Masarykova univerzita v Brne, Právnická

fakulta), JUDr. Lukáš Potěšil, Ph.D. (Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta), doc. JUDr. Olga Pouperová, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta), JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D. (Ústavný soud České republiky) a JUDr. Martin Škurek, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta).¹

Už samotné zloženie autorského kolektívu naznačuje, že pôjde o kvalitnú publikáciu. Autori predložené dielo vydali vo vydavateľstve Leges v Prahe. Zo systematického hľadiska tvorí uvedennú monografiu 16 kapitol a rozsah predloženého diela dosahuje takmer 700 strán. Dá sa zhodnotiť, že vzhľadom na rozsah problematiky správneho súdnictva, jeho ústavnoprávny význam a ochranu, ktorú správne súdnictvo poskytuje základným právam a slobodám na jednej strane a zákonnému presadzovaniu verejného záujmu na strane druhej, venovali autori téme správneho súdnictva primeraný rozsah.

Základný cieľ publikácie vyjadrili autori v jej úvode. Poukazujú pri tom na skutočnosť, že monografia sa snaží uchopiť tému správneho súdnictva komplexne. Autori zvolili postup dedukcie, a to najmä preto, že v prvej časti monografie pojednávajú všeobecne o správnom súdnictve a jeho inštitútoch. Pozornosť venujú historickému vývoju správneho súdnictva a jeho ústavnoprávnomu zakotveniu, ako aj medzinárodnopravným východiskám poskytovania súdnej ochrany. V ďalších častiach publikácie však postupujú ku konkrétnejším témam a snažia sa čitateľovi poskytnúť hlbší a podrobnejší pohľad na jednotlivé inštitúty správneho súdnictva.

Pri štúdiu predloženej publikácie nás zaujali najmä časti, v ktorých autori spracovali problematiku ústavných a medzinárodnopravných východísk správneho súdnictva (kapitola 3), právomoci a príslušnosti správnych súdov, osobitne otázky týkajúce sa výluk zo súdneho preskumu v správnom súdnictve (kapitola 4) a procesných práv účastníkov konania, osobitne práv týkajúcich sa nahliadania do spisu (kapitola 6).

Autorský kolektív vníma správne súdnictvo ako oblasť súdnictva úzko korelujúcu s ústavným poriadkom, normami medzinárodného práva,

¹ Bližšie pozri FRUMAROVÁ, K., T. GRYGAR, Z. KOUDELKA, L. POTĚŠIL, O. POUPEROVÁ, R. SUCHÁNEK a M. ŠKUREK. *Správní soudnictví*. 1. vyd. Praha: Leges, 2022. 671 s. ISBN 978-80-7502-611-8.

respektíve komunitárneho práva. Z uvedeného dôvodu je pozitívne, že do obsahu publikácie autori inkorporovali základné východiská majúce vplyv na činnosť správnych súdov, vyplývajúce z ústavného poriadku a medzinárodných dokumentov, akým je napríklad Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Predmetný dohovor zároveň autor-ský kolektív považuje za „bezpochyby najdôležitejší“ dokument pre aplikačnú prax správnych súdov, osobitne z dôvodu inkorporácie článku 6 ods. 1, zakotvujúceho právo na spravodlivý proces. Za rozhodný prínos možno v danej súvislosti považovať analýzu nemožnosti aplikácie uvedeného ustanovenia dohovoru na jednotlivé druhy konaní, predmetom ktorých nie sú „občianske práva a záväzky“, akými sú napríklad daňové konania alebo konania v „cudzineckých veciach“, vrátane azylových konaní, ktorú autori argumentačne podopreli značným penzom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva.

Použitím slov profesora Františka Weyra predstavuje správne súd-nictvo inštitút ochrany občanov proti „prechmatom“ výkonnej moci. Osobitne citlivo je v tejto súvislosti potrebné vnímať vymedzenie výluk zo súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva. Správne súdy ako orgány verejnej moci sú viazané ústavnou zásadou legality výkonu štátnej moci, na základe ktorej môžu konať *secundum et intra legem*, teda v medziach a spôsobom ustanoveným zákonom. Oceňujeme preto výklad autorov, v ktorom sa zaoberali limitáciou vylúčenia rozhodnutí správnych orgánov týkajúcich sa základných práv a slobôd a jej analýzou, a to tiež vo vzťahu k osobitným zákonom vylučujúcim možnosť súdneho prieskumu rozhodnutí, akými sú napríklad rozhodnutia vydané vo veciach štátneho občianstva na základe stanovísk polície alebo spravodajských služieb alebo rozhodnutia v „cudzineckých veciach“.

S uvedeným veľmi úzko súvisí princíp „rovnosti zbraní“, ktorý Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti vzťahujúcej sa na predmetné ustanovenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označil za inherentný prvok spravodlivého procesu. V tejto súvislosti je relevantným výklad vzťahujúci sa na procesné postupy aplikované v prípade osobitných dôvodov obmedzujúcich základné procesné právo účastníkov konania týkajúce sa nahliadania do spisu, a to z dôvodov daných charakterom v ňom obsiahnutých informácií, predovšetkým v prípadoch, keď tieto sú utajovanými informáciami. Vzhľadom na neustále sa zhoršujúcu bezpečnostnú situáciu možno dôvodne predpokladať nárast počtu konaní, v rámci ktorých bude dochádzať k poskytovaniu utajovaných informácií správnym orgánom zo strany bezpeč-

nostných zložiek štátu, osobitne polície a spravodajských služieb. Z uvedeného dôvodu je preto vítaná nielen právna úprava určujúca jednoznačné limity týkajúce sa procesných práv účastníkov konania vo vzťahu k uvedeným druhom informácií, ale aj jej odborný výklad, ktorý je neoceniteľným prínosom pre aplikačnú prax.

Predložené autorské dielo poskytuje ucelený pohľad na právnu úpravu správneho súdnictva v Českej republike. Monografia sa bude jej adresátom skutočne dobre študovať. Autori zvolili jasný, prehľadný a zrozumiteľný štýl spracovania problematiky, ktorú vysvetľujú a analyzujú v jej väzbách na ostatné odvetvia českého právneho poriadku. Čitateľ sa v diele ľahko zorientuje. Navyše monografia odborným spôsobom reaguje na aktuálne otázky týkajúce sa súdneho prieskumu niektorých druhov rozhodnutí, osobitne rozhodnutí vydávaných správnymi orgánmi v tzv. cudzineckých veciach. V súvislosti s reformou správneho súdnictva v Slovenskej republike sa často stretávame s argumentáciou týkajúcou sa nedostatočnej personálnej obsadenosti súdov, respektíve enormného nápadu vecí pripadajúcich na jednotlivých sudcov. Slovom rímskeho básnika Horatia však môžeme konštatovať *est modus in rebus*, keďže predmetné autorské dielo v mnohom poskytuje odpovede na otázky týkajúce sa riešenia uvedeného stavu, a to aj prostredníctvom vylúčenia niektorých rozhodnutí zo súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva. Svoje využitie si preto nájde i u slovenských čitateľov. Autori sa snažili svoje dielo spracovať spôsobom zaručujúcim atraktivitu nielen pre akademikov, ale aj pre predstaviteľov elitných právnických povolání, zamestnancov správnych orgánov a iných štátnych zamestnancov, a rovnako tiež pre študentov práva. Na záver preto konštatujeme, že v úvode zakotvený cieľ sa podarilo autorom recenzovanej monografie naplniť v plnej miere.

Zoznam bibliografických odkazov

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd [1950].

FRUMAROVÁ, K., T. GRÝGAR, Z. KOUDELKA, L. POTĚŠIL, O. POUPEROVÁ, R. SUCHÁNEK a M. ŠKUREK. *Správní soudnictví*. 1. vyd. Praha: Leges, 2022. 671 s. ISBN 978-80-7502-611-8.

JUDr. Tomáš Čičmanec

Právnická fakulta
Trnavská univerzita v Trnave

Kollárova 10
917 01 Trnava
Slovenská republika
cicmanectomas@gmail.com

 <https://orcid.org/0009-0000-6896-0305>

